

Ba ơi đã 53 Năm

(1972-2025)

Hoàng Lan

Ngày ấy con vừa lên hai, tờ mờ buổi sáng nọ cách đây đúng 53 năm, một quãng thời gian dài cho một đời người, chị N, lúc đó chị sắp thi tú tài một, hốt hải chạy từ nhà thương Chợ Rẫy về "**Má ơi , cả nhà ơi , ba chết rồi!**" , cả xóm nghe tiếng la, ùn ùn thức dậy. Cứ tưởng tượng chị N., một con bé đang học lớp đệ nhất (12) quáng quàng chạy từ bệnh viện (Q5) về nhà (Tân Bình) thì thương chị biết bao!

Nghe nói trước khi ba mất, tự nhiên lúc đó câu thơ Đinh Hùng cứ lờn vờn trong đầu chị
"Khấp vũ trụ bỗng vô cùng thương nhớ !"

Mọi người kể lại, lúc định đem ba xuống nhà xác, chị khóc lóc âm ỉ, ôm lấy ba, không cho mang đi, sau khi nhà thương hứa, chị yên tâm để ba lại rồi chạy vội về nhà. Vậy đó mà đã 53 năm.

Con còn bé quá, khi thầy Thông hướng dẫn đưa cả lớp đến chia buồn, con sợ quá trốn luôn xuống bếp, chờ thầy và các bạn về mới dám lộ mặt ra. Cô bạn Mai Trinh thân yêu vẫn nhớ thời khắc này khi thầy không cho Trinh viếng đám tang vì đau mắt.

Kỷ niệm về ba con chẳng có nhiều, chỉ biết ba có hiếu, nuôi bà nội đau suốt 10 năm trời. Ba yêu vợ, thương con, hết lòng vì gia đình. Ba là con trai út của một ông quan huân đạo (quan Văn) tại Cát Hải, Hải Phòng, nên cả nhà như có giòng máu văn thơ được truyền từ ông nội.

Có một lần giao thừa, ba dắt các con đi lễ đền Sòng Sơn gần nhà, lại đi lạc vào nhà bác Kim cạnh đấy. Nhà bác Kim nguy nga và nhiều đồ cổ giống một cái đền, xem như tự nhiên xông nhà một người không quen. Năm ấy chắc gia đình phát đạt nên những năm sau này, ba vẫn đến xông nhà với lời mời của bác khi tết đến.

Ba vội dắt díu gia đình vào Nam trên tàu Há Mồm khi có lời mời họp từ phía bên kia. Vài năm sau này con mới biết, nếu đi họp sẽ không có ngày trở về! Ba yêu nước, là công chức thời tổng thống Diệm, là "thanh niên cẳng gà" (ba hay đùa như thế) với mũ và bộ quần áo đồng phục màu xanh. Ba không thích Mỹ, tuyệt đối không cho má buôn đồ Mỹ. Nghề này hồi xưa bao nhiêu người sống phong lưu. Khu mình ở, người ta tọc tọc sửa sang nhà cho Mỹ mướn, ba vội vã đưa các con mướn nhà ở chỗ khác vì sợ con cái hư hỏng.

Câu "*Kỷ sở bất dục, vật thi ư nhân*" ba vẫn dạy các con. Hay có ai nói "C. thơm", thì hãy trả lời "vậy hả". Những ngày "chạy chợ" ba vẫn thường xuyên nhắc nhở má việc "cân đong đo đếm" tuy má hiền thấy mờ, có biết ăn gian nói dối gì đâu.

Ba đứng chủ hôn cho chị Lộc, cháu ruột của ba, chị dạy Quốc Gia Nghĩa Tử, sau này là dược sĩ. Ba nói vài lời trước hai họ: "*Con cháu chúng tôi, chúng tôi đã nuôi dạy nên người, nay giao về cho các cụ, nên hay không nên thì do phúc đức nhà các cụ*"

Ba luôn dạy con gái không mặc đồ bộ khi ra đường... Ba dạy dỗ nhiều nhưng còn bé quá, con quên rồi ba ơi!

Gia đình mình rơi vào cảnh khó khăn khi ba vừa về hưu, vừa lâm bệnh. Má đang từ một người nội trợ, chỉ biết nuôi con mà phải lao ra buôn rau quả kiếm tiền với đôi bàn tay đẹp. Ba mất, vài năm sau là biến cố 75. Chị T là người ba toàn tâm toàn ý lo lắng, cưng chiều, săn sóc việc học, bấy giờ lại là người giơ vai ra gánh vác gia đình. Sau khi chị có chỗ làm ổn định thì chị không cho má đi buôn bán nữa!

Ba ơi, tụi con vui vì xóm giềng sau này gặp lại đều khen là gia đình mình đạo đức, con cái ngoan ngoãn, hiếu học, dù ba mất sớm. Những lời khen này quý hơn vàng hơn bạc vì tụi con đã đáp lại được ơn sinh thành, nuôi dưỡng của ba má.

Trên mộ ba, tụi con có khắc hai câu thơ trong một bài thơ ngày xưa ba thường đọc:

*"Nhớ cha khôn tả nên lời
Nhớ câu tâm sự, nhớ lời văn chương"*

Ba ơi, vậy mà đã 53 năm !!!